

Звіт про роботу Експертної проблемної комісії «Терапія» МОЗ та НАМН України за перше півріччя 2015 року

За звітний період до ЕПК надійшли матеріали щодо планування 5 докторських дисертацій, 25 кандидатських дисертацій, затвердження 1 нововведення, 3 методичних рекомендацій та 3 інформаційних листів. Загалом 37 робіт.

При аналізі надісланих робіт слід зазначити, що переважно всі вони присвячені поєднаній патології внутрішніх органів і систем людини, що належить до двох і більше спеціальностей клінічної медицини терапевтичного напрямку.

В 11 роботах розглянуто поєднану патологію серцево-судинної та ендокринної систем, в 4 — серцево-судинної системи та шлунково-кишкового тракту, в 3 — шлунково-кишкового тракту й ендокринної системи. По 2 роботи стосувалися поєднаних захворювань серцево-судинної та кістково-суглобової систем; шлунково-кишкового тракту, серцево-судинної й ендокринної систем; бронхолегеневої та серцево-судинної систем; кістково-суглобової, ендокринної та серцево-судинної систем. По 1 роботі присвячено поєднаній патології бронхолегеневої та ендокринної систем; шлунково-кишкового тракту і кістково-суглобової системи; шлунково-кишкового тракту та нирок; шлунково-кишкового тракту і системи крові; нирок та кістково-суглобової системи; серцево-судинної системи, нирок і шлунково-кишкового тракту; системи крові й серцево-судинної системи; шлунково-кишкового тракту і бронхолегеневої системи.

Розробки новітніх лікувально-профілактичних технологій торкалися 5 докторських і 21 кандидатської дисертації. Розробці сучасних лікарських засобів присвячено 4 кандидатських дисертації.

Найбільшу кількість робіт (по 11) отримано від Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці) та Харківського національного медичного університету МОЗ України, 4 роботи надійшли з Медичного інституту Сумського державного університету МОН України, 3 роботи надіслано з ДУ «На-

ціональний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (м. Харків), по 2 роботи отримано із ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» МОЗ України, Запорізького державного медичного університету МОЗ України і ВДНЗ «Українська медична стоматологічна академія» МОЗ України (м. Полтава). По 1 роботі надійшло із ДЗ «Дніпропетровська медична академія» МОЗ України і ВДНЗУ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського» МОЗ України. 3 роботи (2 інформаційних листи і 1 методична рекомендація) з Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці) не відповідали паспорту спеціальності 14.01.02 — внутрішні хвороби і профілю ЕПК «Терапія». Їх рекомендовано розглянути у відповідній профільній ЕПК «Нефрологія».

При аналізі рецензій усіх матеріалів до загальних зауважень рецензентів слід віднести наступні:

- недостатня кількість пацієнтів у групах для отримання валідних результатів дослідження;
- відсутність в розширеній анотації вказівки про те, як вивчатимуться особливості перебігу захворювання і на підставі яких критеріїв;
- у роботах, які торкаються прогнозування перебігу захворювання, не вказуються діагностичні тести, які, окрім передбачених стандартами, використовуються при розробці алгоритму індивідуального прогнозування;
- відсутність в розширеній анотації даних про препарати базисної терапії, ефективність яких передбачається вивчати;
- відсутність в матеріалах із планування дисертацій відомостей про те, хто і де розробляє проблему, яку буде досліджувати дисертант, та з якими підрозділами, інститутами чи іншими установами планується комплексування;
- в анотаціях окремих здобувачів відсутні критерії, за якими буде здійснюватися оцінка ефективності лікування поєднаної патології.

Позитивне рішення ЕПК здобули наступні праці.

1. Матеріали щодо планування докторських дисертацій:

- здобувача кафедри загальної практики — сімейної медицини та внутрішніх хвороб Харківського національного медичного університету МОЗ України, к. мед. н., ст. наук. співр., провідного фахівця Придніпровського наукового центру МОЗ та НАМН України М.Ю. Зака на тему: «Хронічний гастрит у хворих на остеоартроз: клініко-прогностичні, морфофункціональні та терапевтичні аспекти» (науковий консультант — д. мед. н., проф. Л.М. Пасієшвілі);
 - асистента кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України, к. мед. н. О.І. Кадикової на тему: «Хронічна серцева недостатність у хворих на ішемічну хворобу серця й ожиріння: патогенез, перебіг і лікування з урахуванням генетичних аспектів» (науковий консультант — д. мед. н., проф. П.Г. Кравчун);
 - асистента кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України, к. мед. н. П.П. Кравчуна на тему: «Клініко-патогенетичні і діагностично-терапевтичні аспекти прогресування хронічної серцевої недостатності у хворих на постінфарктний кардіосклероз у поєднанні з цукровим діабетом 2 типу та ожирінням» (науковий консультант — акад. НАМН України, д. мед. н., проф. О.М. Біловол);
 - докторанта кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці), к. мед. н. В.П. Присяжнюка на тему: «Клініко-патогенетичні, вікові та генетичні аспекти хронічних дифузних захворювань печінки, коморбідних процесів і гіпотиреозу, диференційовані підходи до лікування» (науковий консультант — д. мед. н., проф. О.І. Волошин);
 - асистента кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці), к. мед. н. Н.О. Сливки на тему: «Гепаторенальний синдром та алкогольна кардіоміопатія у хворих на цироз печінки алкогольної етіології — оптимізація лікувально-діагностичної тактики» (науковий консультант — д. мед. н., проф. Н.Г. Вірстюк).
- ### **2. Матеріали щодо планування кандидатських дисертацій:**
- заочного аспіранта 1-го року навчання кафедри клінічної фармакології Харківського національного медичного університету МОЗ України О.В. Аль-Травнех на тему: «Діагностичні та прогностичні аспекти прогресування кардіометаболічних порушень при поєднаному перебігу артеріальної гіпертензії з цукровим діабетом 2 типу та методи корекції» (науковий керівник — акад. НАМН України, д. мед. н., проф. О.М. Біловол);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України С.І. Борзової-Коссе на тему: «Роль тромбоспондину-2 і остеопонтину в ремоделюванні лівого шлуночка у хворих на гострий інфаркт міокарда й ожиріння» (науковий керівник — д. мед. н., проф. П.Г. Кравчун);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці) О.П. Букач на тему: «Оптимізація лікування ревматоїдного артриту в поєднанні з ожирінням, цукровим діабетом 2 типу у хворих на артеріальну гіпертензію з урахуванням поліморфізму гена ендотеліальної NO-синтази» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.І. Федів);
 - очного аспіранта кафедри внутрішньої медицини № 1 ВДНЗУ «УМСА» МОЗ України (м. Полтава) О.В. Гапон на тему: «Функціональний стан печінки у хворих на ішемічну хворобу серця в поєднанні з неалкогольним стеатогепатитом» (науковий керівник — д. мед. н., проф. І.М. Скрипник);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки Харківського національного медичного університету МОЗ України С.В. Іванченко на тему: «Роль хемерину, несфатину-1 в клінічному перебігу гіпертонічної хвороби з ожирінням» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.М. Ковальова);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішніх та професійних хвороб Харківського національного медичного університету МОЗ України О.В. Істоміної на тему: «Оптимізація діагностики ендотеліальної дисфункції у хворих хронічним обструктивним захворюванням легень в поєднанні з гіпертонічною хворобою» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.А. Капустник);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки Харківського національного медичного університету МОЗ України К.В. Кисиленко на тему: «Роль

- інтерлейкіну-22 у формуванні атерогенного ризику в хворих на гіпертонічну хворобу з ожирінням» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.М. Ковальова);
- аспіранта кафедри внутрішньої медицини післядипломної освіти медичного інституту Сумського державного університету МОН України В.В. Кмити на тему: «Вплив Vcl1 поліморфізму гена глюкокортикоїдного рецептора на клінічний перебіг та терапевтичну тактику у хворих на бронхіальну астму з ожирінням» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.Ф. Орловський);
 - асистента кафедри внутрішньої медицини стоматологічного факультету імені М.М. Бережицького ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» МОЗ України І.М. Кобітович на тему: «Клініко-патогенетичні особливості перебігу цирозу печінки в поєднанні з хронічним бронхітом. Оптимізація лікування» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Н.Г. Вірстюк);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України М.Ю. Котелюх на тему: «Роль матриксних металопротеїназ і тенасцину С у хворих на гострий інфаркт міокарда та цукровий діабет 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. П.Г. Кравчун);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини післядипломної освіти Медичного інституту Сумського державного університету МОН України Н.Г. Кучми на тему: «Зв'язок однонуклеотидного поліморфізму C677T гена метилентетрагідрофолатредуктази та вмісту гомоцистеїну з перебігом та ефективністю лікування неалкогольної жирової хвороби печінки в поєднанні з цукровим діабетом 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.Ф. Орловський);
 - аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету МОЗ України К.А. Лапшиної на тему: «Клінічне значення цитокератину 18 та фактора росту фібробластів 21 у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.Я. Бабак);
 - асистента кафедри внутрішньої медицини № 1 ВДНЗУ «УМСА» МОЗ України (м. Полтава) Т.В. Лиманець на тему: «Особливості антрациклінової кардіотоксичності у хворих на гострі гемобластози із супутньою ішемічною хворобою серця» (науковий керівник — д. мед. н., проф. І.М. Скрипник);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 3 Харківського національного медичного університету МОЗ України Н.А. Лопіної на тему: «Оптимізація діагностики та лікування ішемічної хвороби серця у хворих на цукровий діабет 2 типу на підставі оцінки ролі фракталіну та асиметричного диметиларгініну в прогресуванні судинного ураження» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.В. Журавльова);
 - заочного аспіранта без відриву від виробництва відділу клінічної фармакології і фармакотерапії ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (м. Харків) О.О. Меденцевої на тему: «Зв'язок маркера фіброзу ST2 та генетичних чинників з ефективністю блокаторів ренін-ангіотензин-альдостеронової системи при хронічній серцевій недостатності із супутнім цукровим діабетом 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., ст. наук. співр. Ю.С. Рудик);
 - очного аспіранта кафедри загальної практики — сімейної медицини Запорізького державного медичного університету МОЗ України Л.Є. Міняйленко на тему: «Нейрогуморальні порушення у хворих на стабільну стенокардію напруження, асоційовану з неалкогольною жировою хворобою печінки, та їх медикаментозна корекція» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Н.С. Михайловська);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини післядипломної освіти Медичного інституту Сумського державного університету МОН України І.О. Моїсеєнко на тему: «Оптимізація профілактики метаболічних порушень та ремоделювання серцево-судинної системи залежно від C825T поліморфізму гена $\beta 3$ -субодиниці G-протеїну у хворих на артеріальну гіпертензію з ожирінням» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.Ф. Орловський);
 - здобувача відділу захворювань печінки та шлунково-кишкового тракту ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (м. Харків) Я.В. Нікіфорової на тему: «Значення корекції харчової поведінки у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки з абдомінальним ожирінням на тлі гіпертонічної хвороби» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Г.Д. Фадєєнко);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці) С.І. Олексюк на тему: «Клініко-патогенетичні особливості диференційованого лікування хронічної

- серцевої недостатності різної етіології у хворих на цироз печінки невірусного походження» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.І. Федів);
- здобувача кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» І.Б. Припхан на тему: «Клініко-функціональні зміни серця і печінки та їх корекція у хворих на стабільну стенокардію та субклінічний гіпотиреоз» (науковий керівник — д. мед. н., проф. М.І. Швед);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці) В.В. Раці на тему: «Лікування хронічного панкреатиту у хворих на гіпотиреоз залежно від поліморфізму генів» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.І. Федів);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини післядипломної освіти медичного інституту Сумського державного університету МОН України О.В. Савченко на тему: «Оптимізація профілактики ішемічної хвороби серця у хворих на ревматоїдний артрит залежно від генотипу за Vc11 поліморфізмом гена глюкокортикостероїдного рецептора» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.Н. Приступа);
 - здобувача кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці) Ю.І. Сердулець на тему: «Клініко-патогенетичні особливості та лікування остеоартрозу, поєданого з цукровим діабетом 2 типу, у хворих з ожирінням та артеріальною гіпертензією» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.І. Федів);
 - очного аспіранта кафедри госпітальної терапії № 1 та профпатології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» О.С. Хмель на тему: «Функція ендотелію судин та тромбоцитів у хворих на артеріальну гіпертензію в поєднанні з остеоартрозом» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.В. Родіонова);
 - очного аспіранта кафедри внутрішніх хвороб № 3 Запорізького державного медичного університету МОЗ України О.В. Яценка на тему: «Жорсткість легеневої артерії та ремоделювання правого шлуночка при коморбідному перебігу хронічного обструктивного захворювання легень і гіпертонічної хвороби та фармакотерапія таких порушень» (науковий керівник — д. мед. н., проф. С.Я. Доценко).
- 3. Матеріали щодо доцільності залучення нововведень до Реєстру медико-біологічних нововведень МОЗ України:**
- «Спосіб лікування реактивного артрити у хворих із супровідним хронічним пієлонефритом надмалими дозами антитіл до фактора некрозу пухлин- α » укладачів О.С. Хухліної та О.В. Залявської з Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці).
- 4. Матеріали щодо доцільності видання, поширення та впровадження методичних рекомендацій:**
- «Стрес як фактор соматичної патології і коморбідності (сучасні аспекти діагностики, профілактики і лікування)» укладачів А.О. Несена, В.А. Чернишова, Ю.С. Рудика, М.М. Удовиченко, О.В. Чирви з ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (м. Харків);
 - «Клінічні та вікові особливості застосування біогенних препаратів у комплексному лікуванні хворих на хронічний пієлонефрит із поєднаною патологією гастроудоденальної та гепатобіліарної систем» укладачів Т.О. Безрук, О.І. Волошина, О.І. Федіва, В.В. Безрук з Буковинського державного медичного університету МОЗ України (м. Чернівці).
- 5. Матеріали щодо доцільності видання, поширення та впровадження інформаційних листів:**
- «Спосіб оцінки несприятливого перебігу медикаментозно-індукованого ураження печінки у хворих на хронічний лімфолейкоз із урахуванням показників цитокінового профілю крові» укладачів Н.М. Середюка та Т.І. Гридчук із ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» МОЗ України.

Нині розглянуто і прорецензовано всі матеріали, що надійшли до ЕПК «Терапія» за I півріччя поточного року.

Підготував **В.А. Чернишов**,
секретар Експертної проблемної комісії «Терапія»
МОЗ та НАМН України